

Litterär analys i fokus

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska

Tema: Analys av litteratur

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

- **Tema:** Huvudidé eller centrala ämnen i en text.
- **Karaktär:** En person eller varelse som agerar i en berättelse.
- **Berättarperspektiv:** Vinkeln från vilken berättelsen återberättas (t.ex. första person, tredje person).
- **Symbol:** Ett objekt eller en figur som representerar något annat, ofta en djupare betydelse.
- **Motiv:** Återkommande teman eller bilder i en litterär text.
- **Komposition:** Hur en text är strukturerad och organiserad.
- **Stämning:** Den känsla eller atmosfär som skapas i en text.
- **Språkregister:** Den stil och nivå av formalitet som används i språket.
- **Konflikt:** En central kamp eller problematik i berättelsen som driver handlingen framåt.
- **Källkritik:** Utvärdering av en texts tillförlitlighet och relevans.

Instuderingsfrågor

1. Vad innebär temat i en litterär text?
2. Beskriv skillnaden mellan huvudkaraktär och biperson.
3. Hur påverkar berättarperspektivet läsarens förståelse av texten?
4. Ge exempel på en symbol och dess betydelse i litteratur.
5. Vad är skillnaden mellan motiv och tema?
6. Vad innebär komposition när det kommer till en litterär text?
7. Hur kan stämningen i en text påverka läsarens känslor?
8. Vad är språkregister och vilken betydelse har det i en litterär analys?
9. Beskriv hur en konflikt kan påverka handlingen i en berättelse.
10. Vad är viktiga aspekter att tänka på vid källkritik av litterära verk?

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Beskrivning	A	B	C	D
Vad är temat i en text?	En viss karaktär	Huvudidén i texten	En specifik händelse	En geografisk plats
Vilken typ av berättarperspektiv är "jag"-form?	Tredje person	Första person	Andra person	Allvetande berättare
Vad representerar en symbol?	Ett konkret objekt	Ingenting	En djupare betydelse	En känsla
Vad kallas en återkommande bild i litteratur?	Tema	Motiv	Stämning	Karaktär
Vad innebär komposition?	Hur karaktärer beskrivs	Textens struktur	Typsnitt och stil	Längden på texten
Vad skapar stämning i en text?	Språk och miljö	Antal sidor	Källkritik	Karaktärernas namn
Vad innebär språkregister?	Textens längd	Språklig stil och nivå	Mängden symboler	Typer av berättelser
Vad driver en berättelse framåt?	Stämning	Shopping	Konflikt	Tema
Vad är källkritik?	Att kritisera författaren	Utvärdera källans trovärdighet	Att läsa snabbt	Att skriva om texten
Vad är en biperson?	Huvudpersonens vän	En person som inte är avgörande	En antagonist	En plats i berättelsen

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: *Analys av en karaktär*

Skriv en analys av en karaktär från en valfri bok. Beskriv karaktärens egenskaper, motivationer och hur de utvecklas genom berättelsen. Använd exempel från texten för att stödja din analys.

Svarslängd: ca. 300 ord (En halv sida).

Skrivuppgift 2: *Tema och symbolik*

Välj en litterär text och diskutera dess tema och eventuella symboler. Hur förstärker symbolerna temat? Ge konkreta exempel från texten som

underbygger din analys.

Svarslängd: ca. 600 ord (En sida).

Skrivuppgift 3: *Kritisk genomgång av en text*

Välj en novell eller roman och skriv en kritisk recension. Analysera författarens stil, karaktärerna, temat och handlingen. Ge din personliga åsikt och diskutera vad som fungerade bra och vad som kunde ha förbättrats.

Svarslängd: ca. 900 ord (1,5 sidor).

Tags: [Läxa](#)